

A szövetség és a minta

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Mózes 24:1-18; 25:1-9; 31:1-18;
3Mózes 10:1-2; Ezékiel 36:26-28; 1Korinthus 11:23-29

„Elment tehát Mózes, és elmondta a népnek az ÚR minden beszédét és rendelkezését. Erre az egész nép egyhangúlag így felelt: Mindazt megteesszük, amit az ÚR parancsolt” (2Móz 24:3, ÚRK)!

Az Úr Isten, a Teremtő, a Megváltó a népével akart lenni, közöttük kívánt lakozni. Szoros közösségre teremtett bennünket önmagával. A tartalmas emberi kapcsolatok építéséhez időre és erőfeszítésre van szükség, és ugyanez igaz az Istennel való, függőleges kapcsolatunkra is. Lehet ez felemelő tapasztalat, amelyben fejlődünk, de csak akkor, ha időt töltünk az Úrral. Gyakorlati szempontból ez azt jelenti, hogy tanulmányozzuk Igéjét (Isten szól hozzánk), imádkozunk (kitárjuk előtte szívünket) és bizonyoságot teszünk, beszélünk Krisztus haláláról, feltámadásáról és visszatéréséről (bekapcsolódunk Isten missziójába). Isten áldását élvezve áldás csatornáit leszünk mások számára.

Isten legyen a figyelem középpontjában, ne mi (Zsid 12:1-2)! A vele való kapcsolat által Ő képes erőt adni nekünk, hogy kövessük a tanításait, ezért engedelmeskedünk Szavának. Nem is csoda, hogy az Írás így mutatja be Krisztus követőinek végidei nemzedékét: *„akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét”* (Jel 14:12).

Valójában egyszerű: szeretjük Istent, és szeretetből engedelmeskedünk neki.

A KÖNYV ÉS A VÉR

Olvassuk el 2Móz 24:1-8 verseit! Milyen szerepe volt Isten Igéje felolvasásának és a vérrrel való meghintésnek az Isten és népe közötti szövetség beiktatásában?

A Biblia élő Istene a kapcsolatok Istene. Nem valamilyen dolog vagy program adja Urunk fontosságát, hanem a személye. Isten komolyan odafigyel az emberekre, és tevékenységeinek elsődleges célja, hogy személyes kapcsolatot építsen velünk. Végére is Ő a „szeretet” Istene, tehát fontosnak kell tartania a kapcsolatokat, hiszen enélkül hogyan is létezhetne szeretet?

Jézus kijelentette: „*És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonszok*” (Jn 12:32). Isten számára nemcsak etikus viselkedésünk, helyes tantételeink vagy megfelelő tetteink a fontosak, hanem mindenekelőtt az, hogy személyes, meghitt viszonyban legyünk vele. A *kapcsolatokról* szól a teremtéskor adott mindkét intézmény (1Mózes 1–2. fejezet): az első az Istennel való függőleges kapcsolat (a szombat), a második pedig az emberek közötti vízszintes kapcsolat (házasság).

A Sínai-hegynél a szövetség beiktatásának kellett megerősítenie azt a különleges köteléket, amit Isten a népével kívánt fenntartani. A szertartás során a nép kétszer is hangos kiáltással fogadta, hogy engedelmeskednek minden kérésének: „*Mindazt megtesszük, amit az ÚR parancsolt!*” Komolyan is gondolták, csak nem voltak tisztában saját megtörtségükkel, gyengeségükkel, erőtlenségükkel. Mózes a szövetség vérét hintette a népre, ami azt fejezte ki, hogy Izrael csakis Krisztus érdemei által lehet képes követni Isten útmutatásait. Nem akarjuk elfogadni, hogy emberi természetünk törékeny, gyenge és teljes egészében bűnös. Bűnös hajlamaink vannak. Ahhoz, hogy jól cselekedjünk, külső segítségre van szükségünk, amit csak felülről kaphatunk, Isten kegyelmének erejéből, az Igéből és a Szentlélektől, de a rendelkezésünkre álló megannyi segítség dacára is olyan könnyen jön számunkra a rossz, nem igaz?

Az Istennel való szoros, személyes kapcsolat ezért volt olyan lényeges a nép számára akkor, a Sínai-hegynél, mint ahogy számunkra is az most.

„*Mindazt megtesszük, amit az ÚR parancsolt*” (2Móz 24:3, ÚRK)! Hányszor volt már, hogy mi is ezt mondtuk, de kudarcot vallottunk? Mi az egyetlen megoldás?

LÁTNI ISTENT

Olvassuk el 2Móz 24:9-18 verseit! Milyen csodálatos tapasztalata volt Izrael népének?

Az Istennel kötött szövetség szilárd megerősítése után Mózes ismét felment a Sínai-hegyre. Az út elejét nem egyedül tette meg, hetvenhárom izraelita vezető kiváló társaságában haladt felfelé. A vezetők számára ez volt a legnagyobb élmény: látták Istent (teofánia), ezt a különlegességet a szöveg kétszer is kiemeli. Ekkor a vezetők együtt ettek, amivel megpecsételték az Istennel kötött szövetséget. A lakomán Izrael Istene volt a vendéglátójuk, hatalmas megtiszteltetésben részesítette őket. A bibliai időkben (és bizonyos fokig még ma is) a Közel-Keleten a közös étkezést rendkívül fontosnak, nagy megtiszteltetésnek, kiváltságnak tartották. Ilyenkor alkalom adódott megbocsátásra és barátságok szorosabbá fonására. Ezek az események azt is jelzik, hogy az emberek számíthatnak egymásra, összetartanak válságokban és problémás helyzetekben is. Amikor együtt ettek, szavak nélkül azt ígérték egymásnak: ha bármi történne a másikkal, kötelességüknek tartanak, hogy a segítségére siessenek. A meghívást nagy kedvesség jelének tekintették, amiben nem mindenki részesült. A meghívás visszautasítása azonban az egyik legnagyobb sértésnek számított. Ezek az gondolatok is segítenek jobban megérteni olyan újszövetségi történeteket, amelyekben Jézust erősen bírálták, amiért bűnösökkel evett együtt (Lk 5:30). Az úrvacsora megünneplésével a hívők szorosabbra fonták kapcsolatukat más, hozzájuk hasonló bűnösökkel. Az úrvacsora elfogyasztásával a Jézusban nyert bűnbocsánatot és üdvösséget ünnepeljük (lásd Mt 26:26-30; Mk 14:22-25; 1Kor 11:23-29). Szomorú, hogy azok közül, akik akkor felmentek Mózesrel a hegyre, néhányan később bűnbe estek, ami az életükbe került (lásd 3Móz 10:1-2, 9). Az Istennel szerzett mély tapasztalat hatása sem változtatta meg őket, nem tértek meg. Komoly tanulság ez arra nézve, hogy ha az ember ismeri is az igazságot és részesül szent kiváltságokban, attól még nem tér meg automatikusan. Ilyen tapasztalatok után nekik lehetett volna a legkevésbé olyan nagy bűnt elkövetni, mint amit tragikus módon megtettek.

Maradjunk még ezeknek a kiváltságos helyzetű férfiaknak, Áron fiainak a történeténél! Mire figyelmeztessen ez bennünket, adventistákat, akik nagy kiváltságot élvezhetünk az általunk megismerhető világgal?

ERŐ AZ ENGEDELMESSÉGHEZ

Olvassuk el Ez 36:26-28 verseit! Hogyan valósul meg az életünkben az engedelmesség?

Az izraeliták háromszor is, nagy lelkesedéssel kifejezték, hogy engedelmeskedni fognak Istennek (2Móz 19:8; 24:3, 7). A Biblia tanítása szerint fontos az engedelmesség, ám az ember gyenge, gyarló és bűnös. E szomorú valóság jól megmutatkozik nemcsak az ókori Izrael, hanem az egész emberiség történelmében.

Hogyan leszünk hát képesek hűségesen követni Istent?

A jó hír az, hogy amit Isten megparancsol, ahhoz erőt is ad. Kívülről kapunk segítséget, ami által képesek lehetünk megtenni azt, amit Isten megkíván. Ez az Ő munkája. Ez 36:26-27 verseinek teológiai összefoglalásában Ezékiel próféta nagyon is világossá teszi ezt. Egyedül Isten adhat új szívet – kőszívünket eltávolítja, majd pedig érzékeny hússzívet helyez belénk. Józsué így emlékeztette hallgatóit: „*Nem tudjátok ti szolgálni az URat, mert szent Isten ő*” (Józs 24:19, RÚF). Azt viszont eldönthetjük, hogy követni akarjuk Istent, ez a mi szerepünk. Nekünk kell a döntést meghoznunk, percről percre azt választva, hogy meghajlunk előtte. Bennünk ugyanis nincs elég erő még az Isten szolgálatával kapcsolatos, tudatosan meghozott döntéseink valóra váltásához sem. Amikor azonban gyengeségünket letesszük Isten kezébe, Ő megerősít minket. Pál így fogalmaz: „*mert amikor erőtelen vagyok, akkor vagyok erős*” (2Kor 12:10). Figyeljük meg Ez 36:24-30 verseiben, hogy Isten mit mond el önmagáról! Ő az, aki összegyűjt, megtisztít, eltávolít, ad, tesz és arra készlet, hogy megőrizzük a törvényeit. Amit Ő tesz, azt fogjuk mi is tenni. Azonosítja magát velünk, és ha szoros kapcsolatban maradunk vele, az Ő cselekedetei a mieink is lesznek. Dinamikus, erős és élénk egységben élünk Istennel. Ebben a szakaszban is Isten cselekedetein van a hangsúly. „*Lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy rendelkezéseim szerint járjatok, törvényeimet megtartsátok és betöltsetek*” (Ez 36:27, ÚRK). Isten meghagyja az embereknek, hogy engedelmeskedjenek, majd erőt is ad hozzá! Amit Isten megkíván népétől, annak végrehajtásában mindig segíti is őket. Az engedelmesség Isten ajándéka (nem csak a saját teljesítményünk), mint ahogy a megigazítás és az üdvözítés is tőle kapott ajándék (Fil 2:13).

Isten erőt ígért az engedelmességhez, de miért olyan könnyű mégis beleszni a bűnbe?

NÉPE KÖZÖTT

Isten különböző eszközök által tanította népét, amelyek egyike volt a szentély. Az ott végzett szolgálatok Jézusra mutattak előre a megváltási terv példázataiként, amelyeket évszázadokkal később Jézus beteljesített.

Olvassuk el 2Móz 25:1-9 szakaszát! Milyen meghatározó, gyakorlati és teológiai igazságokat látunk ezekben a versekben?

Isten vezette Izraelt, közel volt hozzájuk, mégis arra utasította Mózes, hogy építsen szent sátor: „*Készítsenek nekem szent hajlékot, hogy közöttük lakjam*” (2Móz 25:8, ÚRK). Isten tapintható módon akarta bemutatni nekik, hogy valóban velük van. Sokszor tettek rosszat, mégsem hagyta el őket. „Amikor az Úr ismét kegyelmébe fogadta őket” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 302. o.), parancsot adott nekik, és megkezdődött a szent sátor építése.

A Bibliában az áll, hogy Isten nem lakik emberkéz alkotta templomban, épületben (ApCsel 7:47-50), hiszen Ő hatalmasabb az egeknél, a mennybolt sem fogadhatja be. Pál Athénban, az Areopágoszon mondta: „*Az Isten, aki a világot teremtette és mindazt, ami abban van, mivel ő mennynek és földnek ura, kézzel csinált templomokban nem lakik*” (ApCsel 17:24, ÚRK). Salamon király is kijelentette: „*De vajon elképzelhető-e, hogy Isten a földön lak-jék? Íme, az ég és az egeknek egei sem tudnak befogadni téged, mennyivel kevésbé e ház, amelyet én építettem*” (1Kir 8:27, ÚRK). Viszont Isten a szentélyben akarta megmutatni jelenlétét a népnek. Az izraelitáktól önkéntes adományokat gyűjtöttek a szentély megépítésére. Értékes, drága ajándékok-ra, aranyra, ezüstre, rézre, akáciafára, különféle finom kelmékre, olívaolajra és fűszerekre volt szükség. 2Móz 25:10–27:21 szakaszában számos részlet megismerünk a szentéllyel és az ott végzett szolgálatokkal kapcsolatban. Isten megmutatta Mózesnek a szent sátor építésének és berendezésének mintá-ját, konkrét utasításokat is adott a szövetség ládájára, a szent kenyerek aszta-lára, a gyertyatartóra, az oltárokra, a kárpitokra, a színekre és a méretekre vonatkozóan is. Mózesnek az Isten által bemutatott minta szerint kellett elkészítenie a szent sátor (2Móz 25:9, 40; 26:30), a mennyei szentélyt tükrözve (Zsid 8:1-2; 9:11). Jézus haláláig igen fontos volt a földi szentély szerepe, utána azonban a mennyei szentélyben végzett szolgálata már érvénytelenné, üressé tette a földi szentélyt. Ezt szimbolizálta az, amikor Krisztus halálakor kettéhasadt a szentek szentjét elválasztó kárpit (Mt 27:51; Mk 15:38).

ISTEN LELKÉVEL BETELVE

Isten minden részletre kitérő utasításokat adott Mózesnek a szent sátor szolgálataival kapcsolatban. A papoknak papi öltözékben kellett megjelenniük, a főpap pedig viselte az efódot, rajta Izrael fiainak neveivel, illetve a hős-ent (egy mellényt) az urimmal és tummímmal, ezt hordta a szíve felett (2Mózes 28. fejezet). Minden papot fel kellett szentelni (2Mózes 29. fejezet), és nagy gonddal kellett elkészíteni a füstölőáldozati oltárt, a rézmedencét, a szent kenet olaját és az illatáldozatot is (2Mózes 30. fejezet).

**Olvassuk el 2Mózes 31. fejezetét! Milyen külön segítséget adott Isten azért, hogy a szent sátor minden részletét és az abban végzendő szolgálato-
kat a lehető legszebben, megfelelő módon készítsék el és építsék meg?**

A Szentírásban itt olvassuk először, hogy Isten betölt embereket a Lelkével. Mit jelent ez? Bésaléelt erővel töltötte be, hogy a szent sátor elkészítésének művészi munkáit végezze, vagyis megadta neki új szakmai fogások, ismeretek és tudás képességeit, amelyekre az egyes feladatokkal kapcsolatban szüksége volt. Emellett Aholiábnak és még sok más mesterembernek is adta ugyanazt a Lelket, hogy segítsék a munkát.

Isten a tevékenységek sűrűjében is úgy szólt a szombatról, mint ami annak jele közte és népe között, hogy az Úr a megszentelőjük. Ez azt jelenti, hogy a negyedik parancsolat megtartása kapcsolatos a megszenteléssel. *„Nekik adtam szombatjaimat is, hogy legyenek jelül köztem és közöttük, hogy megtudják, hogy én vagyok az ÚR, az ő megszentelőjük”* (Ez 20:12, ÚRK).

A szombat arra emlékeztet, hogy az Úr a Teremtőnk (1Móz 2:2-3), Megváltónk, Istenünk (5Móz 5:15; Mk 2:27-28), és Ő szent. Jelenlétével átfőrmálja az embereket, Lelke és Igéje által fejlődnek, hogy tükrözthessék szeretettel teljes, kedves, önzetlen és megbocsátó jellemét.

A Tízparancsolat volt Isten legfőbb ajándéka, amit Mózesnek adott (2Móz 31:18). A saját ujjával írta le, úgy adta át a két kőtáblát neki (2Móz 31:18; 5Móz 9:9-11). A kőtáblákat a szentek szentjében kellett elhelyezni a szövetség ládájában, a kegyelem királyi széke (a fedél) alá (2Móz 25:21).

A „kegyelem királyi széke” kifejezés abból a héber szóból ered, aminek az alapjelentése az, hogy „engesztelni”. Miért kellett tehát a „kegyelem királyi székének” éppen Isten törvénye felett lenni? Minek a reményét vegyüek észre ebben?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, „A szentély és szolgálata” c. fejezetből 302-311. o.

A szent sátor volt az a különleges helyszín, ahol Isten népe engesztelést szerezhetett megvallott bűneire. Izrael pusztai vándorlása idején ezen a helyen valóban megmutatkozott az egész megváltási terv és annak egyes részletei is. Itt tanították a megigazítás, a megszentelés és az ítélet témáit. Minden állatáldozat Jézus halálára, a bűnök bocsánatára és végül azok teljes eltörlésére mutatott előre. Emellett ott helyezték el Isten törvényét, az igazság zsinórmértékét is.

„A frigyládában kegyelettel őrzött törvény az isteni igazság és ítélet zsinórmértéke volt. Ez a törvény halált mondott a bűnösre, a törvény áthágójára. A törvény felett azonban ott volt a kegyelem trónja, amelyben láthatóvá vált Isten jelenléte, és amelyből – a megengesztelődés által – Isten bocsánatot adott a bűneit megbánt bűnösnek. Krisztus munkáját, amelyet megváltásunkért végzett el, így jelképezte a szentély szolgálata: »Irgalmasság és hűség összetalálkoznak, igazság és békesség csókolgatják egymást« (Zsolt 85:11)” (i. m. 306. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Hányszor mondtuk már mi is, hogy „*Mindazt megteesszük, amit az ÚR parancsolt*”? Mennyire sikerült ennek eleget is tenni?
- 2) Az Úr kihangsúlyozta a Sínai-hegyen Mózesrel töltött negyven nap végén: az izraeliták annak jeleként tartsák meg a szombatot, hogy Ő a megszentelőjük. Mi a szentség és a megszentelés szerepe a szombat ünneplésben?
- 3) Az Úr a szent sátorban akart népe között lakozni. Lenyűgöző gondolat, hogy ez a hely volt Izrael megváltásának központja! Itt, a szentélyben lakozott Isten a népe között, itt mutatta be a megváltási tervet előképek és árnyékok által. Mire utal ez is azzal kapcsolatban, hogy üdvösségünk teljes mértékben Istentől függ?
- 4) Mi a jelentősége annak, hogy a vérrel Izrael minden bűne a szentélybe, Isten házába került? Még ha csak homályosan is, de hogyan tükrözi ez mindazt, amit Jézus tett értünk a kereszten, illetve most tesz értünk a mennyei szentélyben?

KIS ISTVÁN:

URAM!

Azt hiszem, valami baj van!

Baj van a *szememmel*, mert mindig a hibákat látja.

A másikat.

És nem látja, hogy ki vagy TE, és ki vagyok én.

Baj van a *kezemmel* is. Valahogy mindig magam felé hajlik.

És sokszor nehezen tudja megtenni, amit TE szeretnél.

Baj van a *lábammal*. Nem akar elindulni – feléd, a másik ember felé.

Ahová, akihez TE küldenéd.

Csak egyhelyben jár, és félek, hogy hátrafelé is.

Baj van a *fülemmel*, mert egyre halkabban hallja meg a Lelked hangját.

Elnyomja a zaj, amit sokszor én csapok magam körül – és belül.

Úgy érzem, nagy baj van *mindenemmel*.

De a legnagyobb baj a *szívemmel* van – még mindig nem a Tiéd.

Úgy hozom most eléd életem, mint elrontott játékát apja elé tevő kisgyerek; – itt van Atyám, elrontottam, én már nem tudok mit kezdeni vele.

Kérlek, *javítsd meg – a szívemet* – mert baj van vele(m)!